

Even uw aandacht...

*Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.
Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het
mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.
Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige
toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van
boekjes voor opvoering beslist.*

Veel leesplezier!

WAT DOEN WE MET LAURA ?
(Before the Party)

toneelspel in twee bedrijven

door

1980
Rodney Ackland

Vertaling : Annemieke Beams

Toneelfonds J. Janssens – Antwerpen
2011
Nr.3069

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste ZEVEN tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde opvoeringsrechten aan:

Toneelfonds J. Janssens B.V.B.A.
Te Boelaerlei 107
2140 Borgerhout Antwerpen
rechten@toneelfonds.be

Bij aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt men van de uitgever een formulier "aanvraag tot opvoering". Op dit formulier moet men plaats en datum(s) van opvoering invullen; het moet minstens vier weken voor de opvoering(en) naar Toneelfonds J. Janssens B.V.B.A. worden gestuurd.

Enige tijd voor de opvoeringen ontvangt u dan van hen de factuur voor te betalen auteurs- en/of vertaalrechten

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gekopieerde boekjes.

Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende opvoeringsrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland wende men zich tot:

I.B.V.A "Holland"
Postbus 363
1800 AJ Alkmaar.
info@ibva.nl

TARIEFCODE A1

BELANGRIJKE OPMERKING !

Alle rechten voorbehouden. Iedereen die toestemming verkreeg het stuk *WAT DOEN WE MET LAURA?* op te voeren moet de naam van auteur *RODNEY ACKLAND* ; vert. *Annemieke Beams* vermelden in alle publicaties die n.a.v. de voorstellingen verschijnen.

De auteursnaam moet onmiddellijk onder de titel vermeld worden, in een lettertype minstens half zo groot als dat van de titel, maar minstens twee keer zo groot als dat waarin de naam van de vertaler, regisseur en spelers wordt vermeld.

Wettelijk depot D/2011/220/011

ISBN 978-90-385-11399

© 2011 Toneelfonds J. Janssens/Rodney Ackland

www.toneelfonds.be

Niets uit deze uitgave mag worden veeleevuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

PERSONAGES

(5 dames – 2 heren)

LAURA WHITINGHAM	
AUBREY SKINNER	haar vader
BLANCHE SKINNER	haar moeder
KATHLEEN SKINNER	haar oudere zuster
SUSAN SKINNER	haar jongere zusje
DAVID MARSHALL	haar verloofde
NANNY	het kindermisje

DECOR

De kamer van Laura in het huis van de familie Skinner in Surrey op een zomermiddag.

Het is een grote kamer op de eerste verdieping, comfortabel ingericht en doet zowel dienst als slaap- en zitkamer voor Laura. De deur naar de overloop bevindt zich rechts van het midden aan de achterkant van de kamer. Als de deur openstaat, is een gedeelte van de trapbalustrade te zien. De badkamer ligt precies aan de andere kant van het trapportaal. Als beide deuren openstaan is een gedeelte van de wasbak te zien. Twee traptreden rechts om de hoek leiden naar de kamer van Kathleen.

Aan de linkerkant is een gedeelte van een grote erker met een balkon waar men uitkijkt over de oprijlaan en de voortuin. In de verte zijn de daken van de naastgelegen huizen zichtbaar.

In het midden aan de rechtermuur is de open haard. Aan de rechterkant van de deur rechts van het midden, goedgevulde, ingebouwde boekenplanken. Rechts naast de open haard staat een klein bureau met een rechte stoel. Tussen de open haard en de deur staat een werktafel.

Links van de deur rechts van het midden, staat een ladekast met een telefoon erop en weer links daarvan een ledikant. Er staat een klerenkast in de linkerhoek en een kaptafel bij de nis van het raam, waar we ook een bijzettafel, een stoel met een rechte leuning en een prullenbak vinden.

Links van het bed en onder de boekenplanken staan twee stoelen met rechte leuningen en voor de kaptafel staat een kruk.

Rechts van het midden is een bank of chaise longue en er staat een lage salontafel in het midden. De openhaard heeft een met een spiegel versierde schoorsteenmantel en een knots van een haardrand.

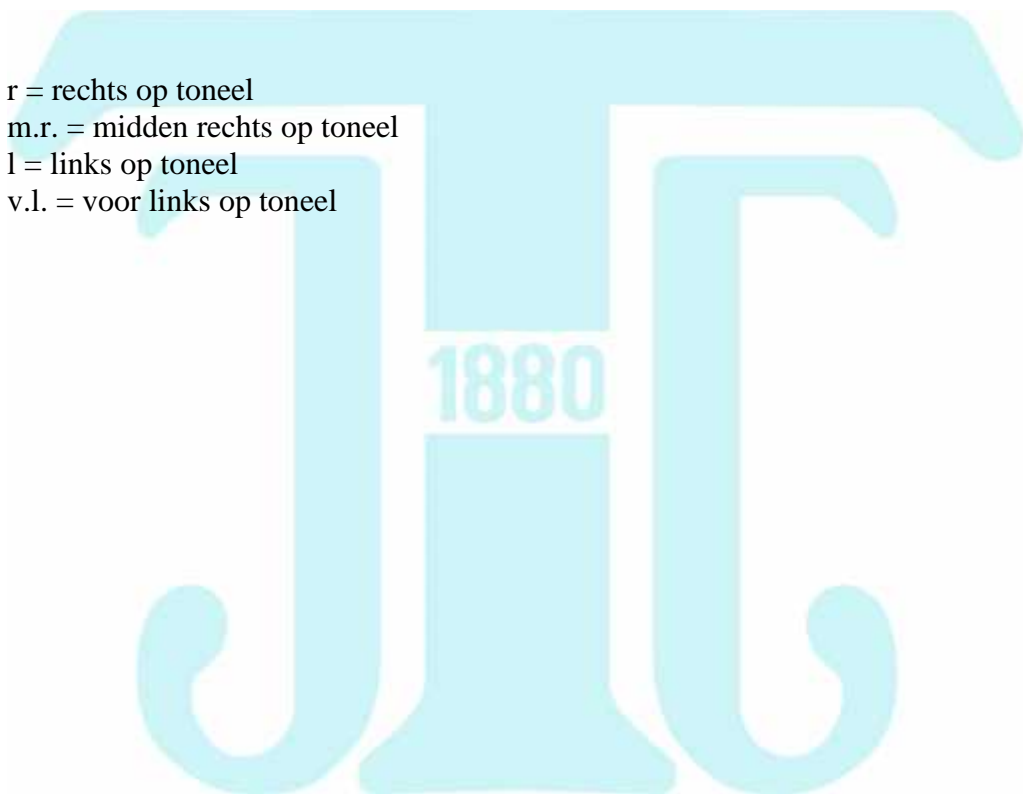
Er ligt vloerbedekking op de vloer en de overloop en aan de ramen hangen bonte chintz gordijnen. Verscheidene foto's en posters versieren de muren. Er zijn drie stopcontacten, aan elke kant van de schoorsteenmantel één en nog één boven de boekenplanken. De schakelaars zijn aan de linkerkant van de deur m.r.

TIJD

Het stuk speelt vlak na Wereldoorlog II in het plaatsje Luffingham op het Engelse platteland. De kleding van de personen dient dan ook uit het begin van de jaren 50 te zijn om het tijdsbeeld duidelijk te maken.

AFKORTINGEN

r = rechts op toneel
m.r. = midden rechts op toneel
l = links op toneel
v.l. = voor links op toneel

EERSTE BEDRIJF

(Als het doek op gaat is het een heldere, zonnige middag en het raam staat open. Beide deuren zijn gesloten. Aan het uiteinde van het bed zit LAURA WHITTINGHAM in haar onderkleding en ochtendjas en staart wezenloos, zonder met haar ogen te knipperen, voor zich uit. Na enige ogenblikken roept DAVID MARSHALL vanuit de tuin links van het podium.)

DAVID : *(roept vanuit de verte)* Laura.! *(LAURA schrikt op. DAVID roept nog eens.)*

Laura.

LAURA : *(komt overeind, loopt naar het raam en sluit het, beweegt zich dan rusteloos door de kamer, eerst naar de open haard, dan langs de bank naar de kaptafel waar ze stil staat, zich omdraait en zich uiteindelijk op het bed laat vallen. Er wordt geklopt op de deur m.r. LAURA komt omhoog en steunt op haar elleboog)* Wie is daar?

DAVID : *(van achter de coulissen m.r. roept)* David!

LAURA : Je kunt niet binnenkomen. *(Ze kijkt enkele ogenblikken in stilte naar de deur m.r.; die gaat langzaam open en DAVID MARSHALL komt binnen. Hij blijft in de deuropening staan en kijkt haar ernstig aan. Na een stilte).* Ik zei dat je niet binnen mocht komen.

DAVID : *(loopt naar binnen en sluit de deur achter zich)* Wat is er met jou aan de hand? Ben je gek geworden?

LAURA : *(staat op)* David ga alsjeblieft weg.

DAVID : Waar wil je dat ik naartoe ga?

LAURA : *(loopt naar links).* Ga terug naar Londen -- *(ze draait zich om)* en kom hier nooit meer terug.

DAVID : *(loopt naar het midden).* Ben je niet iets vergeten? Wij gaan trouwen.

LAURA : Nee, dat gaan we niet. Dat heb ik je toch gezegd. Ik ben van gedachten veranderd.

DAVID : Blijkbaar heb je je bedacht tussen het moment dat je bezig was me te kussen op Broom Hill om er vervolgens als een haas vandoor te gaan voordat ik de kans had te reageren.

LAURA : Je hoeft niet te reageren. Ik ben van gedachten veranderd.

DAVID : *(loopt naar rechts van LAURA)*. Oh ja? Nou, ik niet.

LAURA : Jezus, David. Ik wil je niet meer zien. Ik wil niet met je trouwen. Ik weet dat dit heel grillig en vreemd moet overkomen, maar hou er alsjeblieft over op. Ik had het nooit zo ver moeten laten komen.

DAVID : Maar wat heb ik dan fout gedaan?

LAURA : Je hebt niets fout gedaan. Ik ben weggerend om een saai kruisverhoor te voorkomen. Ga nu weg. Kathleen is waarschijnlijk in haar kamer – ze zou ons kunnen horen.

DAVID : En?

LAURA : Nou – dit is mijn slaapkamer. *(Ze loopt voor hem langs naar het midden en draait zich om)* Je hebt weer gedronken hé?

DAVID : Ik ben op de terugweg even bij ‘The Feathers’ binnengestapt. Bezwaren?

LAURA : Nee – het zijn mijn zaken niet.

KATHLEEN : *(komt r. op. Ze stopt r. van de bank als ze DAVID ziet.)* Oh, sorry. Ik wilde ergens met je over praten Laura – Het is belangrijk.

LAURA : Later Kathleen. Na het tuinfeest. *(KATHLEEN kijkt van LAURA naar DAVID, draait zich dan om en loopt naar de deur r.)*

DAVID : Wat is er Kathleen? *(KATHLEEN staat stil en draait zich om)*

LAURA : Mag David soms niet in mijn kamer zijn om met me te praten?

KATHLEEN : Ik wil me nergens mee bemoeien Laura, uiteindelijk zijn het mijn zaken niet, maar vergeet niet dat je nu niet meer in West-Afrika bent – dit is Luffingham.

LAURA : *(loopt over en gaat op het uiteinde van het bed zitten)*. Daar ben ik me heel goed van bewust.

KATHLEEN : Ik weet wel dat het mij niet aangaat, maar je moet je realiseren dat dingen die men misschien aan de Goudkust heel gewoon vindt, in Luffingham niet door de beugel kunnen.

DAVID : Het is mijn schuld Miss Skinner. Ik ben naar boven gekomen.

KATHLEEN : Ik geef u niet de schuld meneer Marshall. Ik weet dat u in de oorlog lid was van het ondergrondse verzet in Joegoslavië .....

LAURA : Ik begrijp niet wat dat er mee te maken heeft.

KATHLEEN : *(negeert de onderbreking)*. .... en ik kan me heel goed voorstellen dat u gewend bent geraakt aan een vrijer soort omgang tussen mannen en vrouwen. Maar dat is alweer een tijd geleden.

LAURA : Wat bedoel je met 'een vrijer soort omgang'?

KATHLEEN : Nou ja – toen werd het niet zo nauw genomen met de gebruikelijke conventies en zo. Mannen en vrouwen vochten zij aan zij – sliepen samen in dezelfde tent...

LAURA : Ik denk niet dat ze tenten hadden.

KATHLEEN : Nou – naast elkaar in het gras dan – of wat ze dan ook doen in guerrilla oorlogen. Maar vergeet alstublieft niet meneer Marshall - en dit is niet als kritiek bedoeld, ik geef u advies als een vriend – u bent nu in Engeland – niet meer in het verzet – en Laura is geen guerrilla. *(DAVID barst in lachen uit. Boos)* Oh, u weet best wat ik bedoel. Hoe kan ik het anders uitdrukken? En Laura, ik denk niet dat het erg verstandig is je zo te gedragen terwijl je nog in de rouw bent. *(Ze draait zich om en gaat r. af.)*

DAVID : *(plotseling ernstig, kijkt LAURA intens aan)*. Maak je je *daar* zorgen om?

LAURA : Wat?

DAVID : Dat je in de rouw bent. Wat de mensen zullen zeggen en zo.

LAURA : *(protesterend)* Oh, David!

DAVID : Wat dan?

LAURA : *(kijkt weg)*. Ik – Ik denk gewoon niet dat ik - dat ik de juiste persoon voor jou ben om mee te trouwen.

DAVID : *(komt dichterbij, links van LAURA)* Dat kan ik toch zeker zelf wel beoordelen? *(Hij knielt neer bij het linker uiteinde van het bed en kust haar)*

LAURA : Schat – ik zal mijn best doen – ik zal zo goed mijn best doen om goed voor je te zijn.

DAVID : Wat bedoel je?

LAURA : Ik weet het niet. Niets.

DAVID : Zeg eens, zit er ergens krankzinnigheid in jouw familie?

LAURA : Ja. *(Ze kussen elkaar weer en vallen achterover op het bed. LAURA maakt zichzelf los en gaat rechtop zitten.)*

DAVID : *(probeert haar weer naar beneden te trekken)*. Hé!

LAURA : Nee, nee Bruce schat – laat me gaan. Anders komt ze zo meteen weer binnenstormen.

DAVID : (*laat haar los*). Hoorde je wat je daarnet zei? Je noemde me Bruce.

LAURA : Wat raar – ja, nu je het zegt. (*Ze denkt er een ogenblik over na.*) Ja, is dat nou niet vreemd?

DAVID : Aan wie dacht je dan? (*hij pauzeert even.*) Laura, noemde je je man Bruce?

LAURA : Nee, nee, nee Bruce was iemand die ik jaren geleden kende, voordat ik trouwde. Ik dacht niet eens bewust aan hem. (*ze bestudeert DAVIDs gezicht en strijkt met haar vingers door zijn haar.*) Nu ik er over nadenk.....Jij hebt wel wat van hem weg.

DAVID : Was je verliefd op ‘m?

LAURA : Ja. Ik was nog erg jong – het is tien jaar geleden. Echt ontzettend vreemd dat ik je opeens Bruce noemde.

DAVID : Wat is er met hem gebeurd?

LAURA : Bruce? Hij is omgekomen in de oorlog – dat heeft oma me verteld. Nadat ik naar Afrika ben gegaan heb ik hem nooit meer gezien. (*ze valt even stil. DAVID gaat rechtop zitten. LAURA komt met een zucht overeind.*) Ik moet me nu echt gaan klaarmaken voor de bisschop.

DAVID : (*rolt zich op zijn buik en ligt nu met zijn gezicht naar beneden op het bed, met zijn hoofd aan de voorkant van het podium en zijn voeten op het kussen.*) Is dat wat je altijd tegen die vent zei: – ‘Nee, nee, Bruce schat, laat me gaan’ ?

LAURA : (*lachend*). Nee, helemaal niet David. (*Ze loopt naar de kleerkast.*) Je ligt met je laarzen aan op bed. (*DAVID rolt op zijn rug.*) Ach, het maakt ook niet uit, laat maar. (*Ze opent de kast en neemt er een klerhanger uit.*)

DAVID : (*na een korte stilte*). Wat bedoel je precies met je klaarmaken voor de bisschop? Ik dacht dat het tuinfeest voor de kanunnik was?

LAURA : (*loopt naar rechts van de kaptafel*). Dat is het ook maar de bisschop komt ook – de bisschop van Kaapstad.

DAVID : Is dat niet bisschop Armstrong?

LAURA : Hoezo, ken je hem?

DAVID : Mijn vader kende hem. (*Er valt een stilte waarin LAURA haar zwarte pak van de kruk pakt en het op de klerhanger hangt.*)

LAURA : Hij houdt vanmiddag een voordracht – over zendelingenwerk aan de Goudkust.

DAVID : Is er ook iets te drinken?

LAURA : *(pakt een kledingborstel van de kaptafel)*. Ja – limonade en ijskoffie. *(ze borstelt het pak af.)* En er is ijs van Boddy' s in de Hoogstraat.

DAVID : Wat een heerlijk vooruitzicht! *(Hij gaat rechtop zitten, zwaait zijn benen over de rand van het bed en gaat op de rechterrاند van het bed zitten.)* Kunnen we niet naar het tuinfeest gaan en dan stiekem wegsluipen?

LAURA : *(legt de borstel terug en loopt naar de kleerkast)*. Ik wil mama' s middag niet verpesten. *(Ze hangt het pak in de kast.)* Ik weet dat ze met me wil pronken bij de bisschop. *(Ze loopt naar de stoel, gaat zitten en begint haar nagels te manicuren.)* Ze denkt dat we wel veel gemeen zullen hebben omdat we allebei in Afrika zijn geweest.

DAVID : *(ligt achterover op het bed met zijn hoofd op het kussen)*. Wanneer ga je haar – en je vader – over ons vertellen?

LAURA : *(na een korte stilte)* Na het tuinfeest misschien.

DAVID : *(na een korte stilte)* Ik moet een beter betaalde baan zien te vinden. *(Hij gaat rechtop zitten.)*

LAURA : Ik zou nog maar even blijven zitten waar je zit David.

DAVID : *(draait zich om en gaat op het uiteinde van het bed zitten)*. Als ik nou maar eens een baan kon vinden die me interesseert.

LAURA : Denk je dat dat ooit zal gebeuren als je weet dat het eigenlijk niet uitmaakt wat je doet. Dat het meer een soort bezigheidstherapie is?

SUSAN : *(komt m.r. het podium opgestormd. Zij is een kind van twaalf en ziet er vastberaden uit; terwijl ze binnenkomt)*. Laura... *(Ze stopt abrupt als ze DAVID ziet.)* Oh, sorry. *(Ze doet de deur dicht)*

LAURA : Even wachten Susan, wij zijn in gesprek.

SUSAN : *(loopt naar het midden van het podium)*. Ik moet je iets vertellen.

LAURA : Nu even niet schat. Kom over een paar minuten maar terug. En niet aan de deur luisteren.

SUSAN : *(beledigd)* Alsof ik dat zou doen.

LAURA : Ik dacht dat dat je favoriete bezigheid was.

SUSAN : Alleen omdat ik oma en Logan toevallig over iets heb horen praten waar ze niet over hadden moeten praten.

DAVID : Wat dan Susan?

SUSAN : Ze probeerden uit te dokteren hoeveel Amerikaanse baby's er in Luffingham waren. Ik was toevallig mijn veters aan het strikken bij de deur. Dan hadden ze daar niet over moeten praten.

DAVID : En hoeveel waren het er?

LAURA : Moedig haar nu niet aan David.

SUSAN : Tweeënzestig – maar Logan zegt dat het bijna allemaal Polen zijn.

LAURA : Laat ons nu even alleen schat – kom over vijf minuten maar terug.

SUSAN : *(loopt naar de deur m.r.).* Ik had je net zo goed meteen kunnen vertellen wat ik je zeggen wilde terwijl we hier stonden te roddelen. *(Ze gaat m.r. af, doet de deur achter zich dicht.)*

DAVID : Laura – zal ik eens vreselijk mijn best gaan doen om mezelf bemind te maken bij de familie?

LAURA : Waarom?

DAVID : Om het makkelijker voor jou te maken – als je het ze vandaag gaat vertellen.

LAURA : Ik zou maar geen moeite doen. Bij Susan kun je sowieso geen kwaad meer doen.

DAVID : Dat zal me niet echt helpen. Heeft Nanny enige invloed?

LAURA : Nanny heeft me altijd ontzettend verwend; ze zal de enige zijn die niet zal zeggen dat ik in ieder geval het fatsoen had moeten hebben om nog zeker vier maanden te wachten.

DAVID : Waarom vier maanden?

LAURA : Dan is het een jaar geleden dat Harold overleed. Een jaar in de rouw is nu eenmaal de gewoonte. *(Ze staat op en loopt naar de kleerkast.)* David, kijk uit het raam terwijl ik me omkleed.

DAVID : *(staat op en beweegt zich omzichtig naar de deur m.r.).* Zal ik misschien weggaan?

LAURA : *(neemt een felgekleurde japon uit de kast).* Nee, ik wil met je praten. *(Ze loopt naar de achterkant van het bed.)*

DAVID : *(loopt langs haar naar het raam).* Vergeet niet dat je hier niet in West-Afrika

bent. (*Hij staart uit het raam.*)

LAURA : (*legt de japon op het bed*). Kathleen zou zelf eens een paar maanden in West-Afrika moeten gaan wonen voordat ze er zo superieur over gaat doen. (*Ze doet haar ochtendjas uit.*) De blanke bewoners hebben ontzettend hoge normen en waarden. De hypocrisie ten top.

DAVID : (*draait zich om, kijkt haar aan, en draait zich dan snel weer om naar het raam*). Sorry, ik kijk naar buiten.

LAURA : (*pakt de japon*). David – vind jij – voordat we ons definitief verloven – (*ze laat de japon over haar hoofd glijden terwijl ze doorgaat met praten*) dat ik je wat meer over mezelf zou moeten vertellen?

DAVID : Hoeveel meer dan wat?

LAURA : (*haar hoofd komt tevoorschijn*). Heel wat meer over mezelf – voordat we ons definitief verloven. (*Ze loopt naar de linkerkant van het bed.*) Je kunt je weer omdraaien.

DAVID : (*draait zich om*). Je hebt me al verteld over dat Bruce figuur in je leven. Ben je van plan om de hele lijst door te lopen?

LAURA : (*op de kruk zittend*). Er zijn geen anderen. Nee, ik bedoel over mijn leven met Harold.

DAVID : Je kunt me daarover vertellen als je wilt, maar wat is het nut daarvan?

LAURA : Nou – (*ze werpt hem een snelle blik toe*) misschien zou het beter zijn voor ons als we - meer – over elkaar weten. (*ze pakt een flesje nagellak.*)

DAVID : Bereid je je voor om in *mijn* verleden te gaan snuffelen?

LAURA : Nee, nee, nee. Ik zei dat van Harold alleen omdat... (*ze stopt abrupt en zet het flesje met nagellak neer.*) Ach, ik heb ook geen zin om mijn nagels te lakken. (*Ze strekt haar hand uit naar DAVID.*) Ze zien er toch goed uit zo?

DAVID : Nee, ze zijn gescheurd. Je kunt ze beter even doen.

SUSAN : (*vanaf m.r.; roept*). Mag ik nu binnenkomen?

LAURA : (*roept terug*). Ja, kom maar. (*SUSAN komt op m.r. en doet de deur achter zich dicht.*) Dat was snel.

SUSAN : (*loopt behoedzaam naar rechts van het bed*). Ik speelde niet voor luistervink als je dat bedoelt.

LAURA : (*staat op*). Dat hoop ik dan maar, want je had beloofd dat niet te doen. (*ze*

loopt over naar rechts van de bank) Of was dat een leugentje? (*DAVID loopt naar de kruk en gaat zitten.*)

SUSAN : Nou, eigenlijk wel, zodat ik had *kunnen* luisteren als ik *gewild* had.

LAURA : Jij laat niets aan het toeval over.

SUSAN : Men moet in dit leven goed voorbereid zijn.

LAURA : Ik wil er liever niet aan denken hoe jij zult zijn als je zo oud bent als ik.

SUSAN : Ik zal er helemaal niet zijn. Ik ga mezelf vergiftigen voordat ik oud kan worden. (*DAVID en LAURA lachen.*)

DAVID : Wat is het grote nieuws Susan?

SUSAN : (*veert op en neer op het uiteinde van het bed*). Ik heb gezien hoe een varken geslacht werd.

LAURA : Je bent toch zeker niet stil blijven staan om te kijken?

SUSAN : Jawel. (*Ze zit aan het uiteinde van het bed.*) Ik kwam langs de boerderij en de hekken stonden open. Ze staken een mes in zijn keel en al het bloed stroomde eruit en hij gilte de hele boel bij elkaar.

LAURA : Kind wat walgelijk.

SUSAN : Hoezo? Die man die dat mes in zijn keel zette was walgelijk. Ik vond het zielig voor dat varken. (*ze stopt.*) Trouwens, jij had spek bij het ontbijt.

LAURA : Jij ook.

SUSAN : Ja, maar toen had ik dat nog niet gezien. Ik denk dat ik nooit meer spek wil eten.

LAURA : Is dat jouw jurk voor het tuinfeest?

SUSAN : Ja, hoezo?

LAURA : Je weet best dat moeder wil dat je de blauwe jurk draagt. Je kunt je beter gaan omkleden.

SUSAN : (*wijst op LAURA's jupon*). Ga jij die echt dragen?

LAURA : Ja, natuurlijk.

SUSAN : Oh nou, dan ga ik me niet omkleden. Moeder zal zo overstuur zijn dat jij roze draagt in plaats van rouw, dat ze niet eens zal merken wat ik aan heb.

LAURA : (*zit op de bank, met haar gezicht naar de open haard, pakt een exemplaar van 'The Tatler' en bladert het door.*)

DAVID : Susan, vertel me eens – jij bent de expert hier. Wat is de beste manier om een

goede indruk op je moeder te maken?

SUSAN : Bedoel je jij of ik?

DAVID : Eigenlijk bedoel ik mezelf.

SUSAN : Nou, ik weet heel veel manieren, maar daar heb jij niets aan. Schone nagels hebben en niet snuiven bijvoorbeeld. (*DAVID kijkt naar zijn nagels en trekt een gezicht.*) Niet je eten naar binnen proppen en door het huis schreeuwen.

LAURA : Slaat dat allemaal op David?

SUSAN : Hij snuift niet.

LAURA : (*tegen DAVID*). Ik begrijp niet waarom je je zorgen maakt over wat ze van je vinden. Maar als je je moeder echt een plezier wilt doen, vertel haar dan hoe jong ze eruit ziet met de nieuwe hoed die ze heeft voor het tuinfeest.

DAVID : En ik neem aan dat ik meer aandacht zou moeten besteden aan - (*hij gaat zachter praten*) Kathleen. (*LAURA haalt haar schouders op.*) En hoe zit het met je vader?

SUSAN : Ik weet wat hij eigenlijk zou moeten doen Laura. Hij zou papa ‘meneer’ moeten noemen. (*Tegen DAVID.*) Papa vindt het schitterend als jongere mannen hem ‘meneer’ noemen.

LAURA : Ja, je zou zo hier en daar iets meer ‘meneren’ in de conversatie kunnen gooien. Ik denk dat hij door zijn leeftijd vindt dat de maatschappij het respect mist. Maar ik zou me er niet te druk om maken.

SUSAN : (*komt overeind en loopt naar rechts van het bed*). Als ik had gezegd dat papa respect mist, zou je woedend zijn.

LAURA : Tja, ik mag nu eenmaal dingen zeggen die jij niet mag zeggen.

SUSAN : Waarom?

LAURA : Omdat ik volwassen ben.

SUSAN : Ik zie niet in wat voor verschil dat maakt. Het feit dat jij eerder bent geboren dan ik is puur toeval.

BLANCHE : (*komt m.r. op. Ze draagt een ochtendjas en een hoed met een voile en versierd met veren van de visarend. DAVID komt overeind. Ze doet de deur achter zich dicht en poseert met een guitige uitdrukking op haar gezicht om haar hoed te laten bewonderen.*) En? (*Ze merkt DAVID op en haar gezicht betreft.*) Oh, dag meneer Marshall, ik wist niet dat u hier was.

DAVID : *(gaat naar het raam en draait zich om)*. Ik wilde Laura spreken.

BLANCHE : *(loopt naar het midden.)* Ik moet me verontschuldigen voor het feit dat ik mijn ochtendjas aan heb. Ik wilde Laura' s mening vragen over mijn hoed. *(Tegen LAURA.)* Waarom heb je meneer Marshall niet mee naar de tuin genomen lieverd? *(Ze draait zich om naar SUSAN.)* Susie, wees eens een grote meid en ga je omkleden.

SUSAN : Ik heb me al omgekleed mama.

BLANCHE : Ik heb een andere jurk voor je klaar gelegd. *(tegen LAURA)*. Het is echt vreselijk vervelend. We zullen veel vroeger weg moeten dan we gepland hadden.

SUSAN : *(ligt nonchalant op het bed met armen en benen uitgespreid en haar hoofd aan de voorkant van het toneel.)*

BLANCHE : Benzine is nog steeds op de bon en er is niet genoeg om met de auto naar het tuinfeest te gaan. *(Ze loopt over naar de kaptafel.)* Ik vind echt dat de overheid wel wat concessies zou kunnen doen voor dit soort gelegenheden. *(Ze inspecteert het effect van de hoed in de spiegel boven de kaptafel.)* Het is gewoon gebrek aan fantasie. Ik weet zeker dat Sir Stafford Cripps nooit op een tuinfeest heeft moeten verschijnen met rokken die onder de modder zaten en kousen vol ladders. *(Ze zit op de kruk.)*

LAURA : *(legt het tijdschrift op de bank neer.)* Moeder, toen dat gebeurde was het januari. Er is nu geen modder op de wegen.

BLANCHE : Als het aan de overheid lag, zouden ze daar ook nog wel voor zorgen. *(LAURA staat op.)* Laura, je hebt je nieuwe japon aan. Laat eens zien schat. *(LAURA gaat voor de bank staan. DAVID zit op de stoel in de erker van het raam.)* Hij staat je voortreffelijk. Hij past perfect. Maar vindt u ook niet, meneer Marshall, dat het wel een beetje dom is om nu nieuwe kleren te kopen die ze toch niet kan dragen nu ze in de rouw is? *(LAURA zit op de bank, leunt naar achteren en gaat liggen.)* Over vier of vijf maanden zijn lange rokken misschien weer in de mode, en de bonnen zijn zo duur. Vroeger kon men huishoudbonnen voor vijftwintig cent krijgen maar nu kosten ze rustig dertig cent. Het is altijd hetzelfde verhaal met dat soort mensen. Zodra je probeert ze te helpen, maken ze misbruik van de situatie.

SUSAN : We hebben geen kledingbonnen meer nodig mama.

BLANCHE : Oh, ja, dat is waar ook. Ik was in de war met chocolade. Maar zeg eens, wat vinden jullie van deze hoed? *(Ze bekijkt zichzelf in de spiegel en verschuift het een en ander aan de veren en de voile.)* Heb je na je middagdutje fijn gewandeld, Susie?

SUSAN : Ik heb gezien hoe een varken geslacht werd.

BLANCHE : Dat is leuk...*(Het dringt ineens tot haar door wat SUSAN gezegd heeft en ze draait zich met een ruk om.)* Wat zei je daar?

SUSAN : Ze staken een mes in zijn keel en al het bloed spoot eruit.

LAURA : Ja dat weten we nu wel.

BLANCHE : Susan als je daar ooit nog eens naar gaat kijken, neem ik je zonder aarzelen mee naar een psychiater. Kijken naar een varken dat geslacht wordt, getuigt niet van goede manieren. Godzijdank heb ik zelf nog nooit zoiets gezien, anders zou ik zeker nooit meer een hap eten door mijn keel kunnen krijgen. Hoe heette dat boek ook alweer, dat voor de laatste oorlog zo'n schandaal veroorzaakte omdat het alle gruwelen van de slachthuizen beschreef? 'Vreetzak', zo heette het – geschreven door Sinclair Lewis. Mevrouw Baxter - je weet wel, die vrouw met wie ik samen in het comité van het instituut zit – vertelde me laatst hoe ze foie gras maken. Volgens haar is het ontzettend wreed – ze duwen het voer gewoon in de snavels van de ganzen of zoiets – precies zoals ze dat vroeger met suffragettes deden – ze is een theosoof – maar ik heb echt geweigerd te luisteren. Echt waar, deze vreselijke overheid laat ons toch al zo weinig pleziertjes. Bovendien verwacht ik een pot foie gras uit Amerika. Ik heb me erg verheugd op die traktatie en dan moet je het niet voor me verpesten door me te vertellen hoe het gemaakt wordt. *(Ze verschuift haar hoed weer in de spiegel.)* Als ik iets niet kan uitstaan is het wel wreedheid tegenover dieren. *(Ze draait zich om om haar hoed te showen.)* Wat vinden jullie, zal ik 'm dragen of niet? *(Er volgt een stilte.)* Vinden jullie 'm niet mooi?

LAURA : Gaat wel.

BLANCHE : Is dat alles? Waarom? Is het te modern?

DAVID : Oh nee, zeker niet. U lijkt een beetje op Hedy Lamarr met die hoed op.

(SUSAN giechelt.)

BLANCHE : (*bekijkt zichzelf nog eens nauwkeurig in de spiegel.*) La Marr? Dat is toch een filmster? Hou eens op met dat giechelen Susan. (*Ze draait zich om.*) Toen ik nog een meisje was ben ik eens aangezien voor Lily Elsie. Na al dat gepraat over slachthuizen zou ik natuurlijk eigenlijk geen visarend veren moeten dragen. Ik zou er niet over denken ze zelf te kopen.

SUSAN : (*opgewonden*) Trekken ze de veren uit de vogels terwijl die nog leven?

BLANCHE : Susan, de manier waarop jouw geest zich ontwikkelt bevalt mij helemaal niet. Mijn arme schoonzoon heeft ze voor me meegebracht meneer Marshall, de laatste keer dat hij met verlof thuis kwam. (*Ze draait zich om naar LAURA.*) Trouwens Laura, de foto van Harold is uit de salon verdwenen. Jij hebt ze toch niet weg genomen?

LAURA : Jawel, ik heb ze opgeborgen.

BLANCHE : Ik had gedacht dat je ze zou willen laten staan. (*Ze stopt.*) Het was toch ook zo'n leuke foto van hem, van voordat hij zo dik werd. (*Haastig.*) Niet dat ik er een probleem mee had dat hij wat pafferig werd schat. Die arme jongen zag er eigenlijk heel vrolijk uit. (*Ze wijst naar de ingelijste foto op de kaptafel.*) Dat is ook een ontzettend mooie foto van die lieve kleine Jeremy, vind je niet? Denk je ook niet dat hij echt de ogen van zijn vader heeft...? Schat, waarom zet je zijn vaders foto niet naast hem – dat zou zo leuk staan. (*Er valt een ongemakkelijke stilte. Haar ogen dwalen naar het raam.*) Ik vraag me af of ze hetzelfde ijs hebben als op ons tuinfeest vorig jaar – dat was erg goed – echt romig. Maar ik moet zo voorzichtig zijn meneer Marshall. Ik mag alleen eenvoudige kleine hapjes eten.

KATHLEEN : (*komt rechts op; loopt naar achter de bank*). Weet u waar de flitspuit is moeder? Mijn kamer zit vol muggen. Ik ben gestoken op mijn elleboog.

BLANCHE : De flitspuit?

SUSAN : Bij Nanny in de kinderkamer.

DAVID : (*staat op*). Staat U mij toe ze voor u te halen juffrouw Skinner? (*hij loopt over naar de deur m.r.*) De kinderkamer – die is toch een verdieping hoger? Ja, ik denk dat ik het wel weet.

KATHLEEN : Ik denk niet dat U het kunt vinden.

DAVID : Natuurlijk wel juffrouw Skinner. Ik sta erop. *(hij gaat af m.r.)*

KATHLEEN : *(loopt naar de open haard en draait zich om)*. Wat is er opeens met meneer Marshall aan de hand?

SUSAN : Heeft Harold zo malaria gekregen Laura – door een muggenbeet?

BLANCHE : Wat ben je toch een onnadenkend klein meisje – je wilt Laura toch niet van streek maken?

LAURA : Waarom denkt u dat ik zo snel van streek raak moeder?

SUSAN : *(op het bed neer knielend)*. Nou, van muggen krijg je toch malaria? De broer van juffrouw Trotman was in India. Hij werd gestoken en binnen de week was hij dood – alleen maar omdat hij ‘s middags met blote knieën naar buiten was gegaan.

KATHLEEN : Susan, vind je dat nou echt een geschikte jurk voor een tuinfeest?

SUSAN : Ik vind helemaal niets.

BLANCHE : Wees niet zo brutaal schat.

KATHLEEN : Je weet heel goed dat moeder wil dat je die andere jurk draagt. En kijk toch eens naar je haar. Je ziet eruit als een van die vreselijke kinderen van Williams uit Elm Tree Cottage in plaats van een meisje van goeden huize. Ga je omkleden, schiet op. *(Er volgt een stilte terwijl SUSAN met tegenzin van het bed opstaat en m.r. het toneel verlaat.)*

KATHLEEN : Heeft ze dan helemaal geen trots? Ze zou wel eens wat meer moeite kunnen doen om de familie niet voor schut te zetten op het tuinfeest. Ze weet toch dat Sir Arthur en Lady Boot er zullen zijn. En hun kinderen zien er altijd piekfijn uit. Mama, Laura heeft dat kind zo’n verkeerd voorbeeld gegeven. Ik wil me er niet mee bemoeien, maar...

BLANCHE : Kom nou kinderen, nu geen ruzie maken en de sfeer verpesten.

KATHLEEN : Misschien zou u eens met Laura kunnen praten zodat ze afleert zich als een dienstmeid te gedragen. Niet alleen heeft ze die ongemanierde meneer Marshall in haar slaapkamer uitgenodigd, maar ze heeft zich ook nog omgekleed waar hij bij was.

BLANCHE : Och Kathleen, zo erg is dat toch niet. Iedereen is zoveel vrijer en makkelijker dan voor de oorlog. Dat komt allemaal omdat iedereen samen op een kluitje moest slapen in schuilkelders tijdens luchtaanvallen.